

สรุปปาฐกถาปลัดกระทรวงการคลัง
การประชุมขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์กระทรวงการคลัง
เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘
ณ โรงแรมรอยัล ออคิด เชอราตัน กรุงเทพฯ

การดำเนินงานของกระทรวงการคลังในปี ๒๕๕๘ จะต้องนำนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติและขับเคลื่อนงานและบุคลากรของกระทรวงให้ไปในทิศทางเดียวกันอย่างถูกต้องและชัดเจน โดยคำแถลงนโยบายของรัฐมนตรีที่ได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในวันศุกร์ที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ประกอบด้วย ๑๑ ข้อ ดังนี้

๑. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
๒. การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ
๓. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ
๔. การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
๕. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน
๖. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
๗. การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน
๘. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม
๙. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
๑๐. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ
๑๑. การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

กระทรวงการคลังได้นำนโยบายเหล่านี้มาปรับใช้ในแผนยุทธศาสตร์เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกัน ปีนี้เป็นปีที่ท้าทายของกระทรวงการคลัง เนื่องจากอัตราการเติบโตของผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ใน ASEAN ถือว่าต่ำที่สุด ถึงแม้ว่าการส่งสัญญาณต่างๆ ได้บ่งบอกถึงการเริ่มฟื้นตัวของระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยก็ตาม แต่การฟื้นตัวนี้จะเป็นโอกาสในการพัฒนาประเทศไทยให้ยั่งยืนและสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ใน ASEAN ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เต็มขีดความสามารถ และหากท่านมีข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะอะไรต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์การบริหารราชการของกระทรวงการคลัง ทางกระทรวงการคลังก็ยินดีที่จะน้อมรับมาวิเคราะห์ว่าอันไหนที่เหมาะสม เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

สำหรับภารกิจหลักด้านเศรษฐกิจ มีอยู่ ๓ ด้าน คือ

๑. ด้านเศรษฐกิจการเงิน การคลัง

ต้องมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เพื่อรองรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยมีการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจให้เป็นไปตามนโยบายของภาครัฐ ซึ่งในปีนี้จะมีการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แบ่งเป็น ๕ เขต ได้แก่ ๑) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด จังหวัดตาก ติดกับประเทศพม่า ๒) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมุกดาหาร ติดกับ สปป.ลาว ๓) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสะเดา จังหวัดสงขลา ติดกับประเทศมาเลเซีย ๔) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ติดกับประเทศกัมพูชา ๕) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษคลองลึก อำเภอกลองใหญ่ จังหวัดตราด ติดกับประเทศกัมพูชา เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเหล่านี้ได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ อาทิ มาตรการด้านภาษี โดยจะลดภาษีให้กับผู้ประกอบการที่จัดตั้งโรงงานหรือสถานประกอบการใน ๕ เขตนี้ รวมถึงสิทธิพิเศษอื่นๆ ที่ไม่ใช่ภาษี ที่จะอำนวยความสะดวกเพื่อให้ให้นักธุรกิจไปลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านภาษีจะต้องมีการดำเนินการปรับลดอัตราภาษีให้เป็นไปตามที่กำหนดอย่างถูกต้อง

สำหรับเรื่องการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้เข้มแข็งตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งกระทรวงการคลังได้ดำเนินการประกาศลดหย่อนอัตราภาษีนิติบุคคล ทำให้ธุรกิจ SMEs มีภาระต้นทุนที่ลดลง

มาตรการภาษีเพื่อจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ (International Headquarters : IHQ) ที่ได้ดำเนินการเสนอต่อ ครม. เรียบร้อยแล้ว การปรับลดสิทธิประโยชน์ทางการลงทุน BOI โดยจำกัดประเภทกิจการ หรือปรับลดประเภทกิจการลง และเน้นให้การส่งเสริมการลงทุนกับโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศอย่างแท้จริง ทั้งนี้จะดำเนินการการปรับลดการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ที่ผ่านมามีการจัดเก็บรายได้ไม่เป็นไปตามเป้า ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดมาจากการสึกกร่อนของระบบภาษี

สำหรับการพิจารณาถึงความเหมาะสมในการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีของห้างหุ้นส่วนสามัญ และคณะบุคคลต่างๆ หากดูจากยอดการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากร จะพบว่า ภาษีที่เก็บได้ตามเป้า ส่วนใหญ่มาจากภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และภาษีบุคคลธรรมดา ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่หากพิจารณาภาษีนิติบุคคลจะเห็นว่าการจัดเก็บต่ำกว่าเป้าและต่ำกว่าประมาณการด้วย ทำให้จำเป็นต้องมีมาตรการเข้ามาดูแลในเรื่องเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้จัดเก็บได้สูงกว่าปีที่แล้ว แสดงว่ามีการบริโภคของประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศที่เพิ่มขึ้นด้วย

ในส่วนของการเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะจากการขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ต่าง ๆ เรานำมาพิจารณาทั้งหมดในปี โดยต้องเสนอทางฝ่ายนโยบายว่าควรเป็นไปในทิศทางใด

เรื่องเกี่ยวกับอัตราภาษีศุลกากรนำเข้าในกลุ่มธุรกิจที่สินค้าทุน ที่ได้มีการปรับลดอัตราลงราคาพืชผลเรามีการประกันราคา เป็นการดูแลเกษตรกรที่ปลายทางซึ่งไม่เหมาะสม การดูแลเรื่องต้นทุนของเกษตรกรให้อยู่ได้โดยมีภาระต้นทุนที่ต่ำ จึงเป็นสิ่งที่ควรดำเนินการ อาทิ การลดภาษีการนำเข้าเครื่องจักร

การเกษตร ปุ๋ยเคมี หรือสารเคมีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเกษตร เพื่อลดต้นทุนให้เกษตรกร รวมถึงการให้เงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกรที่อาจไม่ต้องนำหลักทรัพย์มาค้ำประกัน โดยผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

ด้านภาษีสรรพสามิต ที่ทำไปแล้วคือเรื่องการปรับภาษีน้ำมันดีเซล ที่จากเดิมเราเก็บเข้ากองทุนน้ำมัน การเก็บภาษีน้ำมันที่เพิ่มขึ้นนี้ทำให้มีรายได้เข้ารัฐเพิ่มขึ้นแต่ไม่มากเท่าที่ควร ดังนั้นจึงต้องหาวิธีที่ต้องจัดเก็บภาษีด้านอื่นๆ ที่จะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นเพื่อที่เพียงพอที่จะนำไปตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายไว้ ฉะนั้นอาจจะต้องไปกู้เพิ่มและทำให้มีภาระหนี้สาธารณะที่เพิ่มขึ้น ต้องมีมาตรการเพิ่มรายได้ เพื่อที่จะหารายได้มาใช้จ่ายในการสนับสนุนงบประมาณ

ในการอำนวยความสะดวกของผู้เสียภาษีที่เป็นการเตรียมตัวเข้าสู่ AEC ที่มีคณะกรรมการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับการเตรียมตัวของส่วนราชการต่างๆ อาทิ รัฐบาลได้มอบให้กรมศุลกากรทำเรื่องเกี่ยวกับ National Single Window (NSW) ส่วนนี้จะเป็นการอำนวยความสะดวกให้นักลงทุน ผู้นำเข้า หรือผู้ส่งออก ในการที่จะขออนุญาตจากหน่วยงานต่างๆ มีการเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ กับ ๓๖ หน่วยงาน ซึ่งตอนนี้ก็มีความคืบหน้าไปมากแล้ว และมีบางหน่วยงานที่สามารถเริ่มดำเนินการได้แล้ว ประมาณ ๒๐ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกที่ไม่ต้องไปติดต่อทุกหน่วยงานในการดำเนินงาน โดยการขออนุญาตเพียงครั้งเดียว กรมศุลกากรได้จัดทำระบบ e-customs ในการตรวจและปล่อยสินค้า โดยเพียงดูหน้าจอสินค้าว่าได้รับอนุญาตแล้วหรือไม่ ได้รับยกเว้นอะไร ได้รับอนุญาตหรือได้รับลดอัตราอะไรบ้าง เป็นต้น ซึ่งเป็นการขจัดเรื่องการปลอมแปลงเอกสาร และมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.) ได้มีการลงนามบันทึกความร่วมมือกับพันธมิตร ออมทรัพย์พิเศษต่างๆ ที่ได้มีการออกไปแล้ว ๑ รุ่น และหมดไปในเวลาเร็ว หลังจากนั้นได้มีการออกมาอีกหนึ่งรุ่นและมีการจำหน่ายไปแล้วเกินครึ่ง ซึ่งเป็นการทางเลือกให้ประชาชนในการที่จะลงทุนหรือลงทุนออมแทนที่จะนำเงินไปฝากธนาคารเพื่อให้ได้ผลตอบแทนร้อยละ ๑-๒ เท่านั้น

สำหรับด้านรัฐวิสาหกิจ ตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้ให้มา รัฐวิสาหกิจใดที่เลี้ยงตัวเองได้ มีกำไรจะไม่เป็นที่กังวลมากนัก แต่รัฐวิสาหกิจเลี้ยงดูตัวเองไม่ได้ต้องมีการพิจารณาตรวจสอบและหามาตรการที่จะฟื้นฟูไม่ว่าทางด้านการบริหาร ด้านการลงทุนหรือด้านการเงิน ซึ่งกระทรวงการคลังได้ส่งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเข้าไปดูแล หากทางรัฐบาลที่ได้ส่งผู้เชี่ยวชาญทางด้านการฟื้นฟูมาช่วยดูแลแล้ว รัฐวิสาหกิจใดที่ไม่จำเป็นอาจจะมีการยุบหรือเลิกไป

๒. ด้านสังคม

การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและการลดช่องว่างระหว่างคนจนคนรวยเป็นประเด็นทางด้านสังคมที่กระทรวงการคลังจะต้องพัฒนาในส่วนนี้ โดยกระทรวงการคลังได้ดำเนินการการออกกฎหมายมรดกและกฎหมายภาษีการรับให้ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งกำลังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณา ส่วนภาษี

ที่ได้มีการปรับปรุงแล้ว เช่น ยกเลิกสิทธิประโยชน์ทางภาษีของกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ (Property Funds) ที่จะดำเนินการยกเลิกทั้งหมดภายในปี ๒๕๕๙

๓. ด้านการบริหารจัดการภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

การบริหารจัดการภาครัฐที่กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานหลัก ไม่ว่าจะเป็นทางด้านสวัสดิการข้าราชการ ได้มีการปรับปรุงให้เหมาะสม อาทิ ด้านเงินเดือนข้าราชการชั้นผู้น้อยมีเงินเดือนต่ำได้ปรับให้สูงขึ้น ส่วนของข้าราชการที่ผู้บริหารที่ระดับสูงที่ฐานเงินเดือนเต็มแล้ว จะมีการขยายเพดานขึ้นไปอีก ซึ่งในส่วนนี้กำลังดำเนินการอยู่

สำหรับด้านการจัดซื้อจัดจ้างและความโปร่งใส กรมบัญชีกลางได้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อที่จะมาแทนระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ ที่ได้ออกมาแล้ว อาจมีปัญหาในทางปฏิบัติ จึงต้องนำมาแก้ไข แต่เพื่อให้เป็นกฎหมายมีความศักดิ์สิทธิ์มากขึ้น จากเดิมที่ออกเป็นระเบียบ จะออกเป็น พ.ร.บ. จัดซื้อจัดจ้างแทน ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพิจารณา

ด้านวินัยทางการคลัง ที่มีพระราชบัญญัติการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งปัจจุบันได้มีการกำหนดวินัยทางการคลังไว้อย่างชัดเจน มีผลทำให้ผูกพันการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการของภาครัฐทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการ องค์การมหาชน ตามรัฐธรรมนูญว่าด้วยการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจและกองทุนสาธารณะต่างๆ จะครอบคลุมทั้งหมด ซึ่งแต่เดิมจะไม่ได้ได้รับการครอบคลุม และ พ.ร.บ. งบประมาณ พ.ร.บ. เงินคงคลัง พ.ร.บ. หนี้สาธารณะ ที่แยกกันอยู่ จะนำมารวมเข้าใน พ.ร.บ. การเงินการคลังของรัฐ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาการดำเนินการของ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) กับกรมบัญชีกลาง

นอกจากนี้ กระทรวงการคลังได้รับมอบหมายจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ให้เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบแบบบูรณาการยั่งยืน มุ่งเน้นที่จะแก้ไขปัญหาที่เป็นกระบวนการ ซึ่งได้มีการตั้งหน่วยที่จะให้ประชาชนมีรายได้รายกลุ่มรากหญ้าเข้าถึงแหล่งเงิน โดยมีกระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ในการออกมาตรการสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพ ซึ่งคือมาตรการสินเชื่อ Nano-Finance โดยเป็นการอนุญาตให้นิติบุคคลสามารถให้สินเชื่อเพื่อให้ผู้ประกอบการรายย่อยสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้สะดวกมากยิ่งขึ้น และแก้ไขปัญหาภาระดอกเบี้ยจากการกู้ยืมเงินในระบบเพื่อประชาชนรายย่อยสามารถคิดอัตราดอกเบี้ยได้ตามความเหมาะสมและอยู่ในระดับที่ไม่เป็นภาระมากเกินไป นิติบุคคลสามารถยื่นคำร้องที่ ขอจัดตั้งบริษัท หรือขอจัดตั้ง Nano Finance ได้ที่ ธปท. และ ธปท. จะดำเนินการพิจารณาเบื้องต้น และให้ปลัดกระทรวงการคลังเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ โดยต้องเป็นนิติบุคคลที่ทุนจดทะเบียนไม่น้อยกว่า ๕๐ ล้านบาท สำหรับการสร้างกลไกในการเจรจาประนอมหนี้ระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ และสร้างกลไกในการพัฒนาและฟื้นฟูศักยภาพลูกหนี้ให้ลูกหนี้มีศักยภาพในการหารายได้ กระทรวงการคลังจะดำเนินการในรูปแบบคณะอนุกรรมการภายใต้การกำกับของคณะกรรมการกำกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน

ส่วนแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนฐานรากซึ่งเป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ เพื่อนำไปสู่การสร้างรายได้ภาคเกษตร ภาคความมั่นคง ด้านอาหารของประเทศ รวมถึงการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น เป็นกลไกที่มีความสามารถในการบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถเชื่อมโยงสังคมและสวัสดิการได้

ท้ายที่สุด ขอฝากข้าราชการกระทรวงการคลังในเรื่องที่ ท่านสมหมาย ภาษี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้เน้นย้ำถึงการยึดหลักธรรมาภิบาล เพื่อความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงการให้บริการที่ดีแก่ประชาชน โดยให้เจ้าหน้าที่กระทรวงการคลังเป็นที่รักของประชาชนทุกระดับและร่วมกันทำงานให้เศรษฐกิจของประเทศไทยในปี ๒๕๕๘ ให้ขยายตัวได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘